

5 P r o t o k o l l n r . 5

RAT "Estonia" kunstinõukogu koosolekust 21. märtsil 1974.a.

Päevakord: Balleti "Pöördlava" läbivaatus ja vastuvõtmine.

Kohal olid: A. Sõber, U. Väljaots, M. Vaitmaa, V. Ojamaa, V. Markus, E. Kerge, M. Kuulberg, A. Unt, T. Randviir, L. Roosa, U. Järvela, V. Järvi, A. Mikk, S. Nõmmik, M. Murdmaa, E. Tamberg, L. Tormis, V. Kõllu, J. Žigurs, O. Tšitšerova.

E. Tamberg: Muusikast - klaviirist tekkinud kahtlused (ühe- toonilisus) on orkestratsiooniga minetunud. Terviku seisukohalt pole veel väga selget kulminatsiooni, dünaamiline tase ühel pinnal (helilindistusest tingitud?). Eelmise Kuulbergi balletiga võrreldes vähem eklektikat, professionaalsem, kuigi "Mont Valérien" oli emotsionaalsem eneseavaldus.

Lavastusest - kuhjaga huvitavaid ideid. Samas pole aga need alati süsteemis, kavatsused jäid ebaselgeks. Kavalehel lubatud seda (sisuseletus), mida ei näinud ja vastupidi. Autorite täielik üksteisemõistmine. Pausid mõjusid hästi. Et muusika lindilt, täiesti põhjendatud. Peaks meeldima publikule - palju põnevad. Kas aga sisuline küpsus on olemas?

Kujundusest - otstarbekas.

L. Tormis: Töötatud teineteise mõistmises. Valmimise aste lootustäratav. Leidude tulevärk paneb huviga vastama, raske aga enda jaoks kohe süsteemi viia. Kavaleht rohkem segab kui aitab. Tsitaatidega üle pakutud, kisub tähelepanu harali. Kõik sümbolid pole tabatavad (ja kas ongi sümbolid?). Ballettmeistri isikust oleks rohkem tahtnud teada saada, jäi pisut ebamääraseks. Palju võimalik kohti elu ja kunsti vahelkordade väljajoonistamisel.

E. Tamberg: Kas vaataja suunamiseks mitte nimetada balletiks,

vaid koreograafiliseks etenduseks?

M. Murdmaa: Teisest loojast raske rääkida. Mul oli seda etendust võõras vaadata - läbi oma kriteeriumide. Tundub, et Ballettmeistri isik avamata, laboratooriumi näitamine pealiskaudne. Elu ja kunsti segunemine primitiivne, "music halli" välisel tasemel. Ei saa rahule jääda: on efekti, mitte loomingu-
lise töö avamist. Mingil määral isegi solvavalt. Vaatamänguna -
revüuna võib muidugi rahule jääda, sest on värvi, efekti. Koreo-
graafilist stiili aga pole, pole isegi modern-plastikat.

V. Kõllu: Etendus peab selge olema ühekordse vaatamisega. Toetan seda, mis välisuse kohta juba öeldud. Sisuliselt on etendus aga vaene. Ei vasta kavalehe pretensioonikusele. Vahekorrad arusaamatud, deklaratiivsus. Kardan, et publik pöörduv etendusest ära, kuigi ^{see} valmis ilmselt kavatsuste kohaselt.

T. Randviir: Ühinen Murdmaaga. Ballettikollektiivi tase on tasapisi alla käinud, selle etendusega oleme nüüd horisontaalis. Pretensioonikas bluff, publiku silmis teeb vaid halba meile. Ebaõnnestunud eksperiment, vale samm. Tehtud solvavalt, kõrvaltvaataja pilguga, Kerge ei tunneta ballettmeistri töö olemust. Liiva peale ehitatud. Kollektiivile pole ka selge, mida tegema peab - ülesanded, ja see on saali näha. Pole siin samuti koreograafia pinnalt millestki rääkida.

O. Tšitšerova: Täiesti nõus Murdmaa ja Randviiruga. Tunne, et kõik tantsijad ise ka ampelmanid. Pole operi- ja balletiteatri lavale kohane tükk.

M. Vaitmaa: Muusikast - pildist sisukam. Maitsekalt tehtud, üksikud ebakohad parandatavad. Helikvaliteet tehniliselt kehv. Palju vaheldusrikkust.

J. Žigurs: Ei hakka kordama, lisan - viga on dramaturgias.

Tantsijad ei tea, mida taotleda. Usaldasime autoreid üle.

L. Roosa: Mõnes kohas jääb lahtise lava faktuur liiga rahu-
tuks, liiga intensiivseks ja tapab näitleja. Valgustuse muutmi-
sega parandatav.

U. Väljaots: Andekalt tehtud asi, ainult et ma ei saa aru.
Igav saalis polnud, põnev oli. Huvitavad rütmid, tantsivad
inimesed (Maimusov, Basihhin)! Liiga raske ülesanne võetud.
Kas etendus peab tingimata olemagi akadeemiline? Labasusi pol-
nud. Nägin atmosfääri. Kui ma saan elamuse, usun, et asi pole
kehv, ja elamuse sain. Suurepärased olid Lehiste ja Erkina.
Kavaleht ei kõlba kuhugi - pretensioonikas. Halvad on nimetused
"Pöördlava" ja "Karusell" (vene keeles). Kabaree ja varietee on
ka kunst. Muusika meeldis väga. Impressaario kujult pagunid ja
lisanimetus "Imperaator" maha võtta - liiga kaikaga pandud.

V. Järvi: Ühetoonilisus tingitud helitehnikast, muusikas
kontraste küll. Kahju, et etendusel pole kaastegev elav muusika.

S. Nõmmik: Soovin, et Kerget ei löödaks psüühiliselt jalust -
ta on veel noor, igal juhul on ta andekas. Visuaalselt sain
elamuse. Sisu ma suurt ei oodanudki. Segas koreograafilise keele,
pantomimi primitiivsus. Usun, et etendus ei võõruta publikut,
kuigi pop-tükiks see ei saa.

V. Ojamaa: Vastaked mõtted. Kerge oli tänu muusika hilinemisele
väga raskes seisus. Läbivaatus - nagu me kord ~~varem~~ tegime -
pidanuks tükk maad varem olema. Järeldus teatrile: enne partituur,
siis alles lavastama asuda. Teiseks - dramaturgiline materjal on
hõre. Teatri aspektist etendus ei rahulda. Efektidele rajatud,
sisu puudulik. Revüülik. Šokistseen on armetu seks. Olen kate-
gooriliselt kavalehe vastu sellisel kujul. Maimusov meeldis.

L. Torris: Autoreid keegi maha ei löö. On kaks võimalust - algupärandi autoreid kas usaldada või mitte usaldada. Poole töö pealt teised (meie) aidata enam kedagi ei saa. Teatri "akadeemilisus" pole antud etenduse puhul üldse küsimus. Koreograafilise keele peale peab Kerge veel mõtlema. Ballettmeistrikuju tuleb läbi töötada, endalegi selgeks teha. Impressaario ei esinda võimu, vaid halba maitset.

V. Markus: Jagan väljaöeldud muret. Autoritel oleks tulnud rohkem läbi mõelda. Katseteks aga tuleb võimalusi anda. Ei oskagi otsust langetada: jaa või ei.

E. Kerge: Olen paljuga öeldust nõus. Taotlused ei realiseerunud, paljus ka ise süüdi. Peamine viga - ei teinud kollektiivile taotlusi selgeks. Praegu on realiseerunud vaid Maimusovi töö, üldse aga - vaid skeem. Muusika hilines. Taotlused polnudki suured - näidata vaid uue ja vana vahakordi looja elus.

M. Kuulberg: Suur tänu V. Järvile, orkestrile.

Otsus: Lubada "Pöördlava" esietendusele. Jätta vaid tegelasnimetus "Impressaario".

Koosoleku juhataja:

Protokollija: *Wander*